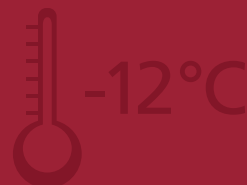

Källsortera

Information från Hässeholm Miljö AB · Renhållning & Fjärrvärme

December 2011

Nytt år, ny tömningskalender

Enklare att hitta din kalender på nätet
Sidan 2

Minimera avfallet

Slänger du också mat
för 5000 om året?
Sidan 3

Spara energi!

Fem heta tips inför vintern
Sidan 5

Mer info hittar du på vår hemsida www.hassleholmmiljo.se

Tack för att vi under 2011 tillsammans kunnat göra skillnad i vardagen!

2011 är det andra hela verksamhetsåret för Hässleholm Miljö. Det har varit ett förändringarnas år, och vi arbetar ständigt med att bidra till att minska våra kunders miljö- och klimatpåverkan. Ansvar, engagemang och kunskap för en hållbar framtid är vår vision.

Vi satsar mycket på att sätta dig som kund i centrum och har bland annat gjort en stor kundundersökning, lagt mer funktioner på vår hemsida och nyligen skapat en gemensam kundtjänst för hela verksamheten.

Under året har vi slutfört investeringen i den nya biopannan på Beleverket i Hässleholm och samtidigt en mindre biopanna i Tyringe. Fjärrvär-

Foto: Dan Sköld

Gunilla Holmberg VD

men står med andra ord väl rustad med en miljövänlig produktion för framtiden!

Vi har också genomfört kampanjer för att minimera, sortera och underlätta insamlingen av hushållsavfall. Det är många hänsyn som ska tas

för att vi ska kunna ta hand om avfallet så att resurserna kan återanvändas. Att du som privatperson nu kan lämna asbest och tryckt trä (upp till ett bilsläp) utan kostnad i Vankiva är en stor vinst för miljön.

Ta med dig energispartipsen i detta nummer inför vintern och hjälp oss att möta årstiden med skottade och halkfria vägar för avfallsinsamlingen!

Vi önskar er en God Jul och ett Gott Nytt År med hopp om fortsatt fint samarbete 2012!

Visste du att...

vi tillsammans sparade 44.740 träd 2010 (motsvarande 112 hektar skog eller 160 fotbollsplaner) enbart i Hässleholms kommun, tack vare insamling av tidningar och pappersförpackningar?

Just nu...

...arbetar vi med att ta fram en sms-tjänst för avisering av tömning som ett komplement till Tömningskalendern.

...utvecklar vi en plattform för Mina Sidor på hemsidan, som i första fasen öppnas för våra stora fjärrvärmekunder.

...har Hässleholm Miljö's styrelse gett oss uppdraget att ta fram en ny avfallsplan för Hässleholms kommun.

Årets tömningskalender

Vår entreprenör RenoNorden sköter insamlingen av avfall från hushållen.

På www.tömningskalendern.se kan du enkelt ta fram och skriva ut din egen personliga kalender. Vi har förenklat sökfunktionen – i år söker du endast efter din hämtadress. Du behöver inte veta vilken taxa du har. Vi hoppas att du tycker detta blir enklare!

Har du inte tillgång till dator kan du ringa **0722-00 87 50** (kostar endast som ett lokalsamtal).

Snö försvårar sophämtning

Avfall som fryser fast, dåligt väglag och snövallar framför soptunnan försvårar insamlingen på vintern. Din väg, tomt och trottoar är sophämtarens arbetsplats.

Skotta och halkbekämpa fram till avfallskärnen så att personalen får en säker arbetsmiljö. Ta bort snövallar så att de faktiskt kan tömma kärlet. Ploga och sanda tillfartsvägar från allmän väg.

Se tips om hantering av organiskt avfall på vintern på sidan 4.

Hässleholm Miljö AB
Box 104, 281 22 Hässleholm
Tel 0451-26 82 00
www.hassleholmmiljo.se

Ansvarig utgivare: Gunilla Holmberg

Redaktion: Dolores Öhman, leanah Veronica Svensson, Maryanne Jönsson och Per-Olof Johansson

Grafisk Form och layout: Graphoteket AB

Omslagsbilden: Stefan Sandström, Norra Skåne

Tryckt på 100% returpapper

Fem steg till hållbarhet

Att följa stegen i avfallstrappan är en enkel metod för att minska avfallet och ta hand om det på bästa sätt.

Planetens resurser är begränsade. Om hela jordens befolkning skulle konsumera som vi gör i Sverige skulle vi behöva flera jordklot.

Genom att följa stegen i avfallstrappan minskar avfallet så mycket som möjligt och kan ingå i ett kretslopp av användning och återvinning. Att minimera är bättre än att återanvända, att återanvända är bättre än att återvinna, och så vidare.

Avfallstrappan styr Hässleholm Miljö verksamhet. Den ska också styra sättet du minskar och sorterar dina sopor.

1. Minimera

Du kan köpa tjänster och upplevelser i stället för prylar och planera matinköp så varorna hinner tillagas innan de blir för gamla. Hässleholm Miljö håller i informationskampanjer för att öka medvetandet om minimering.

2. Återanvända

Du kan köpa begagnade saker eller reparera saker som gått sönder. Hässleholm Miljö samarbetar med HIF för att samla in second hand-produkter till deras butiker.

3. Återvinna

Du kan sortera ut alla förpackningar, tidningar och annat avfall som kan återvinnas till nytt material. Hässleholm Miljö jobbar med att förenkla för dig som kund att lämna ifrån dig utsorterat avfall. Därför har vi fastighetsnära insamling av förpackningar.

4. Energiutvinna

När du sorterar brännbart rätt (utan metaller och annat farligt material) hjälper du oss att hålla fjärrvärmepannans utsläpp låga och att minska mängden aska. Hässleholm Miljö producerar värme av avfall i en speciell panna på fjärrvärmeverket i Hässleholm.

5. Deponera

Om inget av alternativen är möjliga är sista utvägen att deponera, det vill säga att lägga ner avfallet på soptippen. Av det avfall som sorteras som deponi är det bara en liten del som faktiskt deponeras. Till exempel sorteras all metall ut och lämnas till materialåtervinning. Vår deponianläggning är byggd på ett miljösäkert sätt för att skydda mark och grundvatten.

Minska!

Europa minskar avfallet - kampanjen pågick mellan 19 och 27 november.

Olika aktörer i alla europeiska länder satte fokus på avfallens källa: produktionen och konsumtionen, och hur vi genom våra val i butiken, i skolan, på arbetsplatsen och i hemmet kan minska vårt avfall.

Hässleholm Miljö träffade allmänheten för att diskutera hur vi tillsammans kan göra skillnad. Vi var i Bjärnum, Sösdala, Hästveda, Tyringe, Vinslöv och Vittsjö och i olika affärer i Hässleholm. Informationsturnén avslutades på torget i Hässleholm där vi, över en kåsa med glögg, pratade med många inspirerande personer som berättade för oss om sina bästa tips för att minska avfallet. Bland dem lottas tre exemplar av boken *Matens pris: boken som matindustrin inte vill att du ska läsa* av Malin Olofsson och Daniel Öhman ut.

Våra bästa tips handlade om att minska matavfallet, att återanvända saker och att minska användningen av plastpåsar.

Varje person i Sverige slänger mat för ca 5000 kr om året. Det är slöseri med energi, tid och vatten när man producerar, transporterar och kyler våra livsmedel. Mycket mat slängs i onödan för att det passerat bäst-före-datum. Märkningen är en indikation, och därför utmanade vi alla att TITTA, LUKTA OCH SMAKA istället!

Second hand är miljövänligt och trendigt! Du skapar lätt en personlig stil med udda kläder och saker. Att skänka prylar till välgörenhetsorganisationer eller handla i second hand-butiker kan vara roligt, samtidigt som man tar både miljö- och socialt ansvar. På återvinningscentralen i Vankiva tar vi emot prylar som HIF kan sedan sälja för att få inkomst för klubben.

Bär det du handlat i din väska, ryggsäck eller i en tygpåse istället för i plastpåse och spara på icke-förnybara resurser.

Inför Europa minskar avfallet 2012 vill Hässleholm Miljö driva en kampanj om att väga matavfallet från matsalar i skolor för att öka medvetandet.

Gratis
för privat-
personer

Hantera organiskt rätt i vinter

Om matavfallet är vått kan påsen frysa fast i kärlet. Låt matavfallet rinna av ordentligt och lägg tidningspapper i botten av påsen. Du kan också lägga en tidning i botten på kärlet. Fryser det fast kan vi inte tömma förrän nästa gång. Organiskt ska paketeras i tidningspapper eller i papperspåsar. Vi komposterar matavfallet så att näringsämnen återförs till jorden och kretsloppet sluts. Plastpåsar och stärkepåsar får inte användas eftersom de inte bryts ner tillräckligt snabbt.

Asbest & tryckt trä till Vankiva

Från 1 januari är det endast möjligt att lämna tryckt trä och asbest på Vankiva återvinningscentral. Vi kommer inte att ta emot dessa fraktioner ute på de andra ÅVCerna i kommunen. Detta är framförallt en arbetsmiljöfråga för vår personal.

Det är gratis för privatpersoner (inte företag) att lämna motsvarande ett bilsläp. Har du mer så betalar du efter vikt: asbest 690,-/ton + moms, tryckt trä 1800,-/ton + moms.

Från pomes till ljus & tvål

Nu tar vi emot fritösolja på Vankiva Återvinningscentral. Det är gratis att lämna 5 liter, även för företag.

Oljan återvinns sedan till exempelvis stearinljus och tvål. Producenter ditt företag mycket olja/fett rekommenderar vi att ni vänder er till www.fettatervinning.se och beställer ett eget fat.

www.apocalypselab.net Foto: Johan Daniel Fotografier

Nya möjligheter på ÅVC

Under hösten har sorteringen på återvinningscentralerna förbättrats.

Deponi har tagits bort för att vi ännu bättre ska kunna ta hand om materialen i stället för att lägga dem på tippen. Vi sorterar alltså fler fraktioner på ÅVC än hemma. Sorteringen skiljer sig något mellan Vankiva och övriga ÅVC. På hemsidan hittar du mer information: www.hassleholmmiljo.se/renhallning/atervinningscentraler/sortering-pa-avc

► Det finns en skrotcontainer där du kan lägga stekpannor, grytor, bestick med mera.

► Fönster med karm har också fått ett eget fack på Vankiva ÅVC. På övriga ÅVCer ska det sorteras i fraktion 1.

Stoppade möbler, resårmadrasser, isolering

1

► Brännbart som är sammansatt med andra material som stoppade möbler, resårmadrasser samt även isolering och tjärpapp har fått en egen container så att vi kan separera materialen och kunna använda den brännbara delen som fjärrvärmebränsle.

PVC-rör, heltäckningsmattor, vinylgolv & tapeter

3

► I containern för PVC lägger man avloppsrör, vinylgolv och våtrumstapeter.

17 Rena massor

Sten, betong, spegelglas, porslin, kakel, klinkers, tegelpannor, lerkrukor, toalettstolar, handfat, dricksglas, aska, planglas

► Tallrikar, dricksglas eller prydnadsföremål av porslin med mera sorteras som rena massor.

5 heta spartips inför vintern

Alla använder energi. Det är enkelt. Frågan är hur man kan spara energi och få ner kostnaderna. Du kan göra mycket för att spara både miljö och pengar. Ta del av våra bästa tips!

För ett hushåll i villa uppgår uppvärmningen till ca 60 % av den totala energianvändningen. Ungefär 20 % går till varmvatten. Resten, det vill säga ca 20 %, går till hushållsel (kyl/frys, matlagning, belysning, hemelektronik mm).

Genom att ändra sitt beteende och göra några små smarta insatser finns det stor potential för alla att spara energi!

Uppvärmning

Håll en jämn inomhustemperatur, 20–21°C är ofta lagom. I sovrummet räcker det med 18°C. Visste du att en grad sänkt inomhustemperatur innebär en minskning av uppvärmningskostnaden med ca 5 %!

Varmvatten

Snabba duschar istället för långa bad. Byt till snålspolande duschmunstycken, det kan spara många liter varmvatten på ett år. Se över dina vattenkranar för att spara uppvärmningskostnader. En droppe varmvattenkran kan kosta flera hundra kronor per år!

Hemelektronik

Stäng av alla apparater du inte använder. Se till att de är helt avstängda och inte är i stand by-läge. Stand by-förlusterna i Sverige motsvarar elanvändningen för ca 100.000 elvärmda villor.

Belysning

Byt ut glödlampor till mer energieffektiv belysning, som lågenergilampor, lysrör och LED-lampor. Släck lamporna om du inte vistas i rummet. Installera skymningsrelä eller närvarodetektor till utomhusbelysningen.

Matlagning och förvaring

Använd grytor och kastruller med platt botten och se till att de passar på plattan. När du kokar använd lock! Använd bara köksfläkten när det behövs.

Passa på att frosta av frysen nu när det börjar bli kallare! En frys bör frostas av regelbundet och dammas baktill för att inte dra onödigt mycket energi. Om du får mycket rester av julmaten kan du förvara dem utanför ytterdörren eller på balkongen i väl tillslutna kärl om det är tillräckligt kallt.

Kundtjänst på ett nummer

Från den 1 november 2011 har vi en gemensam kundtjänst för både fjärrvärme och renhållning. Numret du ringer är **0451-26 82 00**.

Vår förhoppning är att det ska bli enklare för dig som kund att komma i kontakt med oss och att snabbt få prata med rätt person.

Öppettider:

Måndag–Onsdag
8–12 och 13–16

Torsdag
9–12 och 13–16

Freitag
8–12 och 13–15

Driftavbrott visas på webben

Under året blir det alltid ett antal planerade stopp på olika delar av nätet för service och kontroll. Dessa får du som kund information om i förväg via hemsidan. Beroende på omfattning så får du också information via telefon eller dagspress. Under cirka fem veckor på sommaren, när värmebehovet är som minst, stänger vi av stora delar av produktionen för större underhåll. Detta märker du inte av som kund.

Vid oplanerade stopp i värmeproduktionen informerar vi på vår hemsida och vid stor omfattning även i Radio Kristianstad. Vi tittar för närvarande på möjligheter att meddela våra kunder direkt via e-post eller sms.

Titta på
vår
hemsida

Ny Tyringepanna levererar värme

Vår nya 3 MW-panna i Tyringe är igångsatt för inställningar och tester. Inom kort går den över till provdrift, vilket innebär en testperiod på 14 dagar där max ett larm med högst en timmes tid för åtgärdande får inträffa. Därefter väntar prestandaprov och besiktning innan vi kan ta över driften från entreprenören.

Pannan eldas med lokalproducerad flis och innebär en utökad kapacitet med hela 50 %. Detta öppnar möjligheter för förtätning av fjärrvärmenätet i Tyringe.

Vad tycker kunderna?

Under våren genomförde Hässleholm Miljö en undersökning om hur nöjda kunderna är. Nöjdhetsgraden hos våra kunder ligger på 77 %.

Detta är ett ganska bra betyg för ett renhållnings- och fjärrvärmebolag, och det glädjer oss att så många kunder uppskattar vår verksamhet. Denna undersökning ger oss en bra grund för att arbeta med förbättringar och lyssna på den kritik som finns, för att utveckla vår service och våra tjänster.

Våra kunder är allra mest nöjda med kundtjänst och fjärrvärme. Företagskunder är mer nöjda än flerfamiljshusägare, och villaägare är mer nöjda i tätorterna än på landsbygden.

Återvinningscentralerna är omtyckta och når upp till 87 % som helhet, men man önskar sig längre öppettider och en bättre trafiksituation på centralerna. De flesta hade en positiv eller mycket positiv uppfattning om bemötandet hos både återvinningscentralerna och kundtjänst.

Tömningskalendern och information kring tömning är det som kritiserar mest. En förbättring kunde vara avisering av tömning via SMS och att kända störningar i insamlingen visas i ett driftmeddelande på hemsidan. Generellt vill de flesta få mer och bättre information om hur man sorterar och vad det kostar.

Foto: Ileanah Veronica Svensson

Slambrunnen – så sköter du den

En slambrunn ska tömmas en gång om året. Här får du reda på hur det fungerar.

En slamavskiljare eller slambrunn är en del av avloppssystemet för ett hus som inte är kopplat till ett kommunalt reningsverk. Toalettvattnet och avloppsvattnet från bad, disk och tvätt ska renas innan det kommer ut i naturen. I slamavskiljaren finns en eller flera kammare där avloppsvattnet sedimenterar. Slammet samlas i brunnen och måste tömmas regelbundet för att bevara brunns funktion. Avloppsslam räknas som hushållsavfall och därför har Hässleholm Miljö ensamrätt på tjänsten. Det betyder att det bara är vi som får tömma din slambrunn.

Slamavskiljare ska tömmas minst en gång om året. Trekammarbrunnar och septiktankar töms enligt en särskild tidsplan, men tidpunkten kan variera något år från år. Du får information när det är dags för tömning. För slutna tankar gäller att du kontaktar oss. Då läggs en order och tömningen sker inom 5 arbetsdagar. Alla tömningar utförs av vår entreprenör Malmberg Miljöhantering AB.

Det finns olika tekniker för att tömma trekammarbrunnar och septiktankar. Hässleholm Miljö har tömt med avvattningsteknik sedan år 2000.

Foto: Malmbergs

Slamavvattningsbilar är mobila reningsverk som suger upp allt slam och vatten från brunnen. Slammet hamnar i bilens tank och det renade vattnet återförs till brunnen. Vattnet innehåller de mikroorganismer som håller den biologiska reningsprocessen i brunnen igång. För brunnsägaren innebär det att funktionen förbättras. 95 % mindre slam behöver transporteras bort, vilket sänker kostnaderna och utsläppen av växthusgaser.

Vid tömningen syresätts vattnet vilket innebär att mikroorganismerna aktiveras och ibland bildas ett flytslam. Flytslammet kan variera (5–10 centimeter är normalt) men brukar försvinna inom cirka 1 månad i andra och tredje kammaren.

Trekammarbrunnen ska vara försedd med T-rör, som förhindrar att flytslam kommer ut i bädden. Efter tömning kan något slam komma ut, men de marklevande organismerna kan ta hand om en tillfällig överproduktion av biomassa. Belasta därför inte brunnen mer än nödvändigt ett par dagar efter tömning, vänta till exempel med tvätt.

Du kan själv påverka avloppsvattnets kvalitet. Genom att inte tillföra onödiga föroreningar blir avloppsvattnet renare och lättare att behandla. Läs mer på vår hemsida www.hassleholmmiljo.se.

Under "Renhållning/slamtömning" hittar du "Vanliga frågor om slamtömning" samt "Infoblad om slambrunnar". Du är också välkommen att kontakta vår kundtjänst.

Djungelbandet svängde loss!

Barnens Sida!

Djungelbandets höstlovsconcert på Västerskolan uppskattades av både små och stora.

Barnen sjöng och dansade i den skräpfria djungelmiljön tillsammans med Papagoja, Timbuktu och Översten. Det var få i publiken som kunde sitta still till Väderleken och Tjena Mittbena.

Miljö, det är allt det som finns runt omkring oss. Bandet sjöng om hur illa det kan gå för miljön när vi bara vill ha mer, mer, mer. I sången där grodan Hopp hotas av skogsskövling och klimatförändringar är budskapet "Ge inte upp, vi kan rädda vår natur".

Foto: Ileanah Veronica Svensson

Renhållar-Nalle var med på konserten och bjöd på en glad dans. Han delade också ut sin bok och varma nallekramar till alla barn som lovade att sortera sina sopor.

Hässleholm Miljö sponsrade konserten tillsammans med Hässleholmsbyggen och Kommunledningskontoret.

Foto: Ileanah Veronica Svensson

Två händer upp om du lovar att källsortera!

Foto: Ileanah Veronica Svensson

En björnkram till små miljövännar.

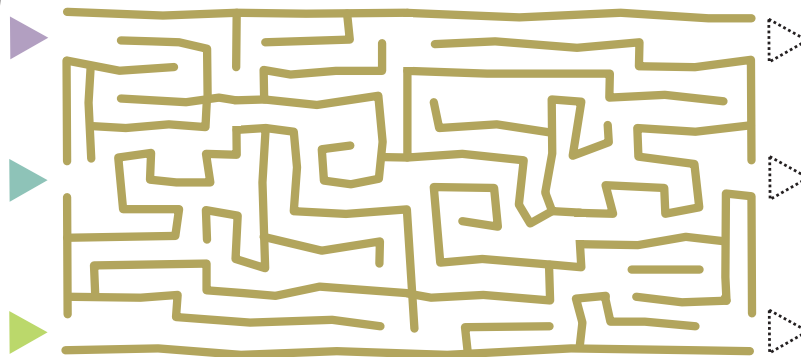
Foto: Ileanah Veronica Svensson

Fia och Hugo hjälpte gärna till att visa hur vi kan sortera mera av det vi kastar bort.

Kan du sortera rätt?

Hur ska du sortera mjölkpaket, konservburk och glasburk?

Hitta vägen genom labyrinten till rätt soptunna.

Positivt om Källsortera

I förra numret av Källsortera hade vi en enkät, där svaren nu sammanställts. Glädjande många är positiva till vår kundtidning. Man tycker den är informativ, användbar och trevlig att läsa. Mest vill man veta mer om hur man sorterar och kan bli mer miljömedveten. Man vill också få information om förändringar inom renhållningen och fjärrvärmens.

Öppettider på ÅVC

Mer information om Återvinningscentralerna (ÅVC) finns på www.hassleholmmiljo.se

Vankiva

Måndag – fredag 7–16
Tisdag även 16–18
Lördag 8–14

Bjärnum Boställsgatan

Måndag 10–12, 13–18
Fredag 8–12, 13–16
Första lördagen i varje månad 8–12

Hästveda Kolbergavägen

Från nyår öppet från kl 10 på onsdagar!
Onsdag 7.30–12, 13–18
Tredje lördagen i varje månad 8–12

Sösådala Skolgatan

Tisdag 10–12, 13–18
Torsdag 8–12, 13–16
Sista lördagen i varje månad 8–12

Tyringe Hörjavägen

Tisdag 10–12, 13–18
Fredag 08–12, 13–16
Första lördagen i varje månad 8–12

Vinslöv Boarpavägen

Måndag 10–12, 13–18
Torsdag 8–12, 13–16
Andra lördagen i varje månad 8–12

2011 2012

Dec	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni
1 T	1 S	1 O	1 T	1 S	1 T	1 F
2 F	2 M	2 T	2 F	2 O	2 O	2 L
3 L	3 T	3 F	3 L	3 T	3 T	3 S
4 S	4 O	4 L	4 S	4 O	4 F	4 M
5 M	5 T	5 S	5 M	5 T	5 S	5 T
6 T	6 F	6 M	6 T	6 L	6 S	6 O
7 O	7 L	7 T	7 O	7 L	7 M	7 T
8 T	8 S	8 F	8 T	8 S	8 O	8 F
9 F	9 M	9 T	9 F	9 M	9 T	9 L
10 L	10 T	10 F	10 L	10 T	10 F	10 S
11 S	11 O	11 L	11 S	11 O	11 T	11 M
12 M	12 T	12 F	12 M	12 T	12 L	12 T
13 T	13 F	13 O	13 T	13 F	13 S	13 O
14 O	14 L	14 T	14 O	14 L	14 M	14 T
15 T	15 S	15 O	15 T	15 S	15 T	15 F
16 F	16 M	16 T	16 F	16 M	16 O	16 L
17 L	17 T	17 F	17 L	17 T	17 T	17 S
18 S	18 O	18 L	18 S	18 O	18 F	18 M
19 M	19 T	19 S	19 M	19 T	19 L	19 T
20 T	20 F	20 M	20 T	20 F	20 S	20 O
21 O	21 L	21 T	21 O	21 L	21 M	21 T
22 T	22 S	22 O	22 T	22 S	22 T	22 F
23 F	23 M	23 T	23 F	23 M	23 O	23 L
24 L	24 T	24 F	24 L	24 T	24 T	24 S
25 S	25 O	25 L	25 S	25 O	25 F	25 M
26 M	26 T	26 S	26 M	26 T	26 L	25 M
27 T	27 F	27 O	27 T	27 F	27 T	26 T
28 O	28 L	28 T	28 O	28 L	28 M	27 O
29 T	29 S	29 O	29 T	29 S	29 T	28 T
30 F	30 M	30 F	30 L	30 M	30 O	29 F
31 L	31 T	31 T	31 L	31 T	31 T	30 L

■ = Stängt på alla ÅVC ■ = Öppen ÅVC stänger 12.00

Dags för ny tävling!

Vi behöver förslag till nytt namn för tidningen "Källsortera".

Namnet ska fungera för Hässleholm Miljös kundtidning med både avfallshantering och fjärrvärme.

Skriv ned ditt förslag samt namn och adressuppgifter här nedan, klipp sen ut och skicka in till oss, senast den 25/1 2012. Portot är redan betalt.

Vinnaren får ett presentkort på 500:- i valfri second hand-butik i Hässleholms kommun.

Mitt förslag till nytt namn är:

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar
portot.

HÄSSLEHOLM MILJÖ AB

SVARSPOST

20372260

28120 HÄSSLEHOLM